

ILE WAŻY KOŃ?

ZASTANAWIAŁEŚ SIĘ KIEDYŚ, JAK WYGLĄDA WAGA DLA KONI? Z PEWNOŚCIĄ NIE STOI W KAŻDEJ STAJNI, ALE ISTNIEJE I JEST NIEZŁYM NARZĘDZIEM POZWALAJĄCYM KONTROLOWAĆ MASĘ CIAŁA NASZYCH PUPILI.

Zdjęcia: z archiwum Pauliny Szybienieckiej-Szybińskiej, Monika Grabowska

NASZ EKSPERT

MGR INŻ. PAULINA SZYBIENIECKA-SZYBIŃSKA

Specjalista ds. żywienia koni, pasjonatka jeździectwa, była zawodniczka trzech konkurencji jeździeckich z tytułem sędziego i instruktora jeździectwa, z powodzeniem prowadząca konie rywalizujące w sporcie na najwyższym poziomie.

Każdy troskliwy właściciel konia potrafi godzinami opowiadać o szczegółach dotyczących swojego pupila. Zna jego pochodzenie, historię życia, charakter, sympatie i antypatie oraz ulubione przysmaki. Pamięta o incydentach zdrowotnych i kalendarzu zabiegów profilaktycznych. Od niedawna w Polsce pojawia się też pytanie, czy znamy wagę swojego konia. Skąd się ono wzięło?

POCZĄTKI

Tak jak wiele innych elementów związanych z chowem i profilaktyką zdrowia, ważenie koni jest praktyką, która wzoruje się na tym, co ma zastosowanie w krajach

rozwinętych w kulturze hodowli koni i jeździectwa. W Wielkiej Brytanii i Stanach Zjednoczonych – państwach z długimi tradycjami jeździeckimi – temat ważenia jest znany zarówno wśród właścicieli pojedynczych koni rekreacyjnych, jak i posiadaczy i trenerów koni w wysokim wyczynie jeździeckim czy wścigowym.

Ważenie w Polsce staje się coraz szerzej docenianym narzędziem w obrębie monitoringu koni

w nieodpowiedniej kondycji oraz problemach pokarmowych i metabolicznych.

„MASA CIAŁA JEST PODSTAWOWĄ INFORMACJĄ UWZGLĘDNIANĄ W PROGRAMIE DO BILANSOWANIA DAWKI POKARMOWEJ KONI”

Hannah Atkins, doradca żywieniowy zajmująca się końmi

PO CO TO WSZYSTKO?

Prócz strony dietetycznej istnieją również inne powody, dla których warto znać wagę swojego konia. Są nimi np. dobór dawki leku i pasty odrobaczającej. Bez tej informacji trudno podać precyzyjną dawkę środka farmakologicznego czy

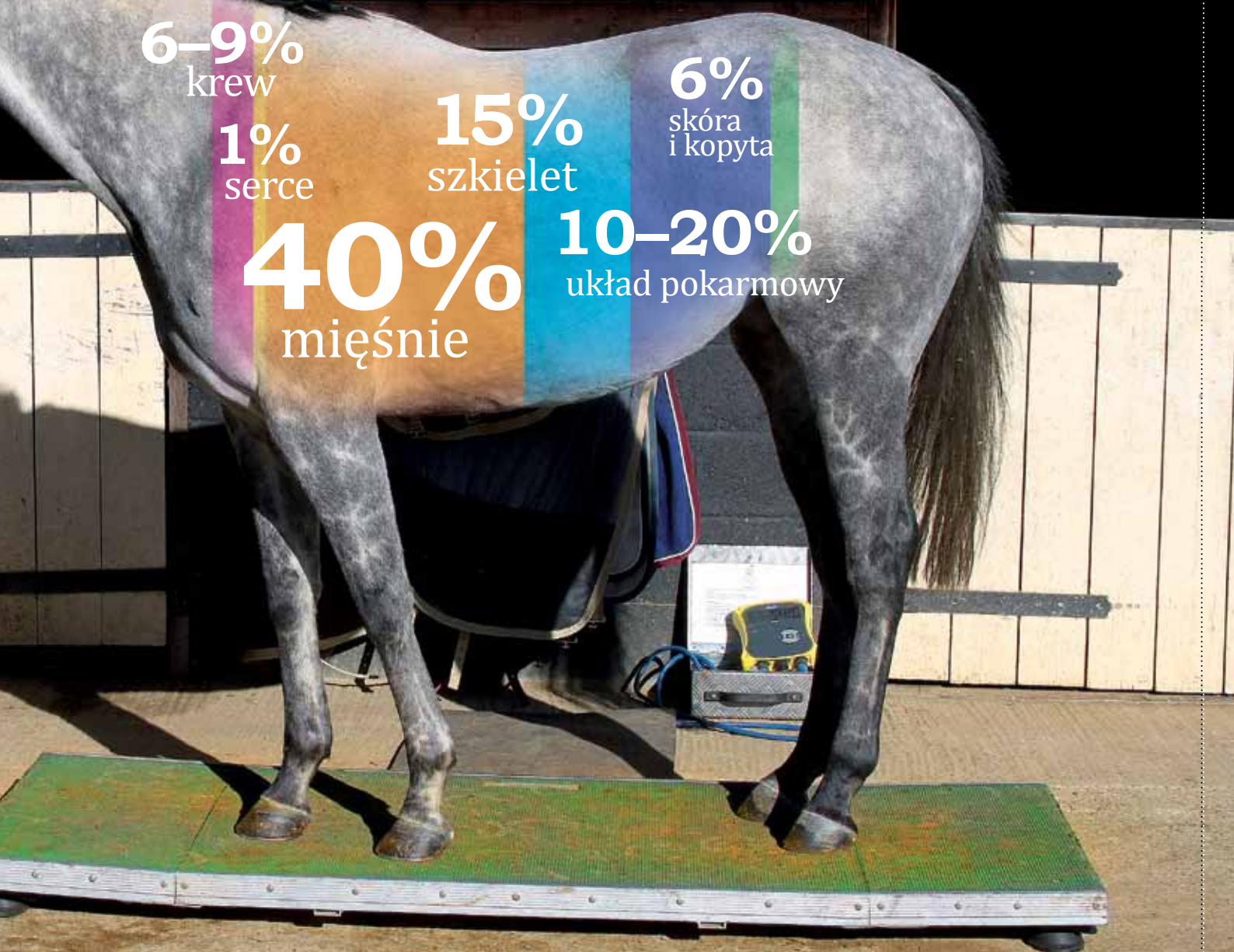

CO SKŁADA SIĘ NA WAGĘ KONIA?

Ciało konia składa się w większości z mięśni (ok. 40% masy), szkieletu (ok. 15%) oraz treści pokarmowej (10–20%). Udział skóry (łącznie z okrywą włosową i kopytami) to ok. 6%. Na pusty przewód pokarmowy przypada ok. 5%. Masa

zawartości żołądka i jelit (treści przewodu pokarmowego) ulega znacznym wahaniom w zależności od rodzaju i ilości pobieranej paszy. Przy żywieniu z użyciem dużej ilości pasz objętościowych (zielonka, siano) wskutek silnego wiązania wody ciężar

przewodu pokarmowego może stanowić nawet 20% masy ciała konia. Ilość krwi u koni jest zmienna i waha się od 6% do 9%. Serce waży ok. 0,9% masy ciała. Ta wartość może być wyższa u wierzchowców w intensywnym treningu.

6–9%
krew

1%
serce

15%
szkielet

6%
skóra
i kopyta

40%
mięśnie

10–20%
układ pokarmowy

skuteczną ilość preparatu na odrobaczanie. Znajomość wagi jest przydatna również do oceny utraty poziomu elektrolitów. Podczas wysiłku wraz z potem ubywa zwierzętom elektrolitów, które są niezbędne do pracy mięśni szkieletowych i mięśnia sercowego. Odpowiednie ich uzupełnienie przyspiesza procesy regeneracji po wysiłku (restytucji) i zmniejsza objawy zmęczenia.

Rzeczywista masa ciała konia jest nam najbardziej potrzebna do kalkulacji indywidualnej dawki pokarmowej. Liczba potrzebnych kalorii, ilość białka i składników odżywczych, takich jak witaminy i minerały, zależy przede wszystkim od wagi zwierzęcia. Doświadczony doradca żywieniowy, znając wagę konia i jego przeznaczenie, jest

w stanie ocenić dotychczasową rację pokarmową i skutecznie ukierunkować w potrzebie poprawy stanu kondycji.

REGULACJA MASY

Prawdą jest, że w naturze rumaki same regulują sobie pobranie paszy bez względu na wskaźniki związane ze stanem kondycji ciała. Jednak wszyscy dobrze wiemy, że w dzisiejszych warunkach chowu stajennego odpowiednia dieta wiąże się ze zdrowiem i wydajnością organizmu. Poszukujemy więc sposobów na określenie, co jest dla naszego pupila najlepsze, i rozwiązań, które pomogą zapobiec takim problemom, jak: kolki,

obniżenie odporności czy obciążenia układu krążenia i aparatu ruchu. Właściwa dieta jest przecież jednym z kluczowych aspektów zapobiegania wahaniom kondycji i zaburzeń ze strony przewodu pokarmowego. Dodatkową korzyścią zapewnienia zwierzęciu odpowiedniej diety jest również jego piękny i efektywny wygląd. A to przecież cieszy nas, miłośników kopytnych, nie mniej niż ich zdrowie.

WAGA A STAN KONDYCJI CIAŁA KONIA?

Niestety, sama liczba nie da nam jasnej odpowiedzi na pytanie, czy koń jest

w dobrej kondycji. Prócz tej informacji niezbędne są: obiektywna ocena i użycie wskaźnika kondycji. Pomoże w tym doświadczony doradca żywieniowy. Podczas oceny bierzemy pod uwagę 9-stopniową skalę Body Condition Scoring (BCS), wygląd określonych okolic ciała oraz informację dotyczącą rasy, wieku zwierzęcia i sposobu użytkowania. Ocena na poziomie 5 w 9-punktowej skali BCS odpowiada optymalnej kondycji wizualnej i stanowi wskazówkę do monitoringu właściwej masy ciała. To oznacza, że idealna waga to taka, przy której koń zostaje oceniony w okolicy oceny 5 wg skali BCS. Informacja dotycząca rodzaju i poziomu użytkowania przy tej ocenie jest ogromnie ważna, gdyż inaczej wygląda wzorzec kondycji konia WKKW w szczycie sezonu (dopuszczalna ocena 4), inaczej kłaczy hodowlanej w okresie stanówki (dopuszczalna ocena 6). Konie pokazowe będą wyglądały na otłuszczone pod siodłem, konie wyścigowe zaś będą zbyt szczupłe na placu pokazowym.

CZY SĄ INNE METODY OCENY WAGI KONIA?

Oczywiście, jednak z uwagi na duży margines błędu nie poleca się ich w dobrej praktyce.

Alternatywnie można wykorzystać obliczenia uwzględniające obwód klatki piersiowej i długość ciała konia, a także taśmę pomiarową ze skalą wagi. Badania w Auburn University i doświadczenia w praktyce pokazują różnice 16–70 kg, co nie daje dokładności, która pozwoli na odpowiednie monitorowanie zmian w kondycji zwierzęcia.

ILE WAŻY KOŃ, JAK PRZYBIERA NA MASIE I JAK JĄ TRACI?

Dorośle konie dużych ras podczas okresu odkarmiania lub żywienia dla poprawy masy

ciała potrafią przybierać średnio 0,5–0,7 kg masy ciała dziennie. Żrebięta (3–6 miesięcy), których docelowa dorosła waga wyniesie 500–600 kg, osiągają przyrosty o średnio ok. 800–1000 g/dzień. Zwierzęta w wieku 25–36 miesięcy zwiększają swoją masę o 130–180 g/dzień.

Odchudzanie wydaje się mniej efektywne, jeśli chodzi o wyniki na wadze. To dlatego, że tłuszcz u koni – tak jak u ludzi – waży mniej niż mięśnie. Podczas tuczenia zwierzęcia z niedowagą możemy osiągnąć nawet 10% przyrostu masy ciała. Po odchudzaniu wynik będzie

rzędu kilku procent na minusie, tym bardziej jeśli towarzyszy temu wzrost aktywności i wysiłku konia. Choć wśród polskich wierzchowców nie tak często obserwuje się nadwagę jak np. w Wielkiej Brytanii (ok. 75% populacji koni), pamiętajmy, że ten stan może być niebezpieczniejszy dla konia niż niedowaga.

NAGŁA UTRATA MASY CIAŁA

Gwałtowna utrata masy ciała może wystąpić przy silnym odwodnieniu spowodowanym np. biegunką lub brakiem dostępu do wody i długotrwałym transportem. Po długich podróżach konie, które odmawiają lub przyjmują małe ilości jedzenia i picia, mogą stracić nawet do 15% swojej masy. Zazwyczaj już po kilku dniach po podróży i zapewnieniu odpowiedniej dawki pokarmowej masa ciała wraca do normalnego poziomu bez specjalnych zabiegów.

KIEDY WAŻYĆ?

Ważyc można o dowolnej porze roku i dnia. Ważne jest tylko to, by przy monitoringu kondycji (powtarzanie pomiarów) konie ważone były o zbliżonej godzinie. Ma to związek z porą przyjmowania posiłków i treningu w ciągu dnia.

Regularne ważenie konia połączone z obserwacją innych parametrów pozwala na monitorowanie stanu zwierzęcia, dopasowanie diety, treningu, a także zauważenie pewnych problemów zdrowotnych. Należy więc liczyć, że z czasem będzie w Polsce coraz popularniejsze.

**ZALEŻNIE
OD RASY,
WYSOKOŚCI
W KŁĘBIE, TYPU
BUDOWY I KONDYCJI
DUŻE KONIE MOGĄ
WAŻYĆ 450-700 KG,
A KUCE
200-400 KG.**

REKLAMA

OptiFeed

Exclusive Equine Nutrition

- Wazenie koni i monitoring masy ciała
- Układanie indywidualnych programów żywieniowych
- Najlepsze pasze i suplementy renomowanych brytyjskich producentów

POMOŻEMY CI
WYBRAĆ ODPOWIEDNIA
DIETĘ DLA TWOJEGO KONIA

www.optifeed.pl